

Uppgifter rörande Sigrid Alvida Anderssons rymning

Söndag d 10/11 1906 blev Sigrid Andersson af sin fostermoder skickad till grannen, hemmansägare Larsson för att bjuda honom hem på kaffe. Vid sitt inträde i Larssons stuga fann hon denne ensam i rummet, sovande. Hennes ögon naglades genast fast vid Larssons portmonnä, som låg på bordet, och hon kunde ej motstå begäret att taga den. Då hon öppnade portmonnäen och såg att i densamma fanns så mycket som några öre över 5 kronor, kom genast tanken att rymma från fosterhemmet öfver henne, där hon säger sig icke hafva trifts så godt. –

Emellertid upptäcktes stölden af Larsson, ehuru icke förr än på måndagsmorgonen. Larsson hade näml. under söndagen varit starkt berusad. Han misstänkte Sigrid och anmälde saken för hennes fosterfar, som är Larssons arrendator. Denne tog flickan i förhör och hon erkände, att hon tagit portmonnäen, men hon hade nu så helt left sig in i tanken på rymningen, att hon ej kunde förmå sig afstå från densamma och som den ej kunde gå för sig utan penningar, beslöt hon att ej återlämna allt Farbror Larsson hade ju varit så ”full”, att han inte så noga kunde minnas, hur mycket han haft i portmonnäen och hon bedyrade, då hon tillfrågats att den ej innehöll mer än några öre öfver 1 krona, hvilken summa hon nu tillsammans med portmonnäen återlämnade. Försedd med de övriga 4 kronor gick hon till skolan. Under skoltimmarne stred hon med sitt bättre jag, som uppmanade henne att återvända hem, erkänna och återlämna allt, men äventyrslystan och fruktan för stryk segrade öfver de bättre känslorna. På hemvägen smet hon från kamraterna och begav sig på väg åt Sorundahället. –

Då Sigrid Andersson för snart två år sedan utackorderades till det hem, hvarifrån hon nu rymde, bodde fosterföräldrarna – torparen Lindqvist och hans hustru – i Sorunda, nära Djursnäs gård i Ösmo. Därifrån flyttade de för något över ett år sedan till Dahlsjö, Ösmo beläget ungefär en mil från deras förra torp. I Sorunda hade de till granne en fiskare Eriksson, som alltid varit snäll och vänlig mot Sigrid. Så snart hon gjort upp för sig, att hon borde rymma, hade hon först tänkt på att begiva sig till honom, icke så mycket därför att farbror Eriksson

varit snäll och vänlig mot henne, men nu emedan han var den minsta karl'n hon kände, och hans kläde därför skulle passa henne bäst. Klädde hon sig till pojke, skulle nog inte polisen ha så lätt att finna henne och andra människor svårare att känna igen henne. Mössa – ja en sådan fick hon väl ändå lof att köpa, ty stort huvud hade farbror Eriksson.– Till Eriksson som är enkeman kom flickan helt sent på kvällen. Hon hälsade från fostermodern och bad att få stanna hos farbror över natten. Hon hade blivit sänd att handla i Fållnäs handelsbod. Då Eriksson uttryckte sin häpnad över att hon blivit skickad en hel mil och till annan socken för att handla, då så många bodar fanns i närheten av deras hem, svarade hon att de hört efter över allt men ingenstans fanns det som nu skulle köpas och dessutom skall hon betala en liten skuld, som fostermodern var skyldig i Fållnäsboden, se'n den tid de bodde i Sorunda. –

På morgonen rodde Sigrid sig öfver till handelsboden, där hon köpte mössan. Återkommen till Eriksson var denne på sjön. Hon gick då upp på vinden, nedtog från väggen Erikssons bästa kostym, försåg sig med det linne hon ansåg sig behöva, slog in allt tillsammans med mössan till ett paket och lät E., när han kom hem, tro att paketet innehöll hvad hon handlat i Fållnäs-boden. När detta var klart och E. återkommit, erbjöd sig Sigrid att städa åt farbror, och att farbror Eriksson fick snyggt, därom kan man vara förvissad, ty ingen är då det gäller duktigare, renligare och raskare än Sigrid. – Då Sigrid den 3dje dagen på morgonen åter skulle begifva sig hem, tog E.. för att någon smula förkorta vägen för den ”lilla stackar'n” och rodde henne till Djursnäs brygga där han landsatte henne och från båten räckte henne paketet, som innehöll hans egen och enda helgdagskostym! – I skogsbacken ofanför Djursnäs brygga utbytte Sigrid sina egna kläder mot de stulna manskläderna, afklippte med en sax, också den tagen från Eriksson, sitt hår, påtog mössan, beslöt antaga namnet Oskar och anträdde sin vandring med Ösmo järnvägsstation, belägen omkr. en mål från Djursnäs, som närmaste mål. Framkommen dit, löste hon biljett till Sthlm, dit hon ankom vid 4 tiden på e.m. Hon säger sig sedan hafva gått fram och åter på gatorna till kl. mellan 7 – 8 på aftonen, då hon på Drottningg. ”mötte en farbror som såg ut som en arbetare.” Denne bad hon att få följa hem och ligga öfver natten.

Hon hade nämligen samma dag kommit från landet för att söka plats och hälsa på släktingar, men då hon gick för att söka dessa, befanns att de flyttat, och nu kände hon ingen människa. Mannen tog henne med hem han hade familj, de voro snälla mot henne och hos dem fick hon ligga på golfvet tre nätter. –

Andra dagen af sin vistelse i Stockholm slog hon sig i språk med en pojke, som gick och delade ut reklamlappar för en skoaffär på Söder. Sigrid erbjöd pojken sin hjälp, engagerades och erhöll för sitt arbete på aftonen 25 öre och det goda rådet att skaffa sig Sthlms. tidn. och se efter bland annonserna efter springpojklats. Oskar lydde rådet och redan dagen därpå erhöll han i Västlings bokhandel på grund av sitt ”ärliga och hyggliga utseende” en sådan plats. –

Det gällde nu för Sigrid, sen hon fått plats med löfte om 30 kr. per månad, att ock erhålla bostad. På kvällen af första dagen i bokhandeln ströfvade hon omkring på gatorna för att få syn på någon ”farbror, som såg snäll ut”, och, som hon skulle våga sig på! På Bryggarg. mötte hon en äldre man, den hon tyckte passade. Hon gick fram till honom och bad i den mest bevekande och ödmjuka ton att få följa honom hem och ligga på golfvet öfver natten och så upprepade hon samma osanna list., som till den ofvan nämnde arbetaren, men med tillägget nu, att hon skulle få börja i Västl. Bokh. och där erhålla 30 kr. i månaden. Mannen, som heter Östergren och innehar en liten lamp- och ljusoljeaffär, Bryggareg. 8, rördes till medlidande, tog henne med hem till Hustrun, som lofvade att Oskar åtminstone de närmaste dagarne kunde få bo hos dem. _ Som Östergrens själfva inga barn haft eller har, fäste de sig vid pojken. Han fick hvajre morgon kaffe och smörbröd på sängen. Så snart Oskar erhållit sin första veckoaflöning, erbjöd han sig att betala hyran. Detta slapp han emellertid. För penningarna köpte han sig då ett par kortare benkläder än den, som tagits från Eriksson, samt stärkkragar och så kallade förstycken. På söndagen tog värdfolket Oskar med i kyrkan. – Då Oskar innebott hos Östergrens fjorton dagar miste fru Ö. sin portmonnä. Hon ville dock icke ett ögonblick misstänka ”den stackars gossen” eller säga något till sin man om saken. Sigrid har emellertid för undertecknad erkänt, att hon tog fru Ö-s portmonnä, att hon gjorde det, emedan

hon då saknade penningar till mat. Denna bekännelse har för Sigrid varit svårast att göra. Hon grät mycket och högljudt, då hon tillfrågades, om hon ej tyckte det vara mycket illa gjort mot dem som varit så snälla mot henne. Då Sigrid åtföljd av undertecknad, själv till fru Ö. återlämnade det stulna beloppet, föll hon denna om halsen, grät våldsamt och bad om förlåtelse. —

Fru Ö., som märkt, att Oskar behöfde byta rent linne lofvade sy honom en ny skjorta och på aftonen skulle han få byta. Oskar tackade, men kom aldrig åter. Han hade då bott hos Östergrens nära tre veckor. Samtidigt hade man i bokhandeln börjat undra öfver, om Oskar ändå var en fullt pålitlig gosse. Han hade näml. en dag, utan därom hafva blifit tillsagd tagit några häften, dem han ämnade gå ut med och, som man trodde, sälja för att sedan stoppa penningarna på sig. Det upptäcktes dock i sista minuten, han ropades tillbaka och man började närmare utfråga honom. Efter den dagen var Oskar också försvunnen ur bokhandeln. Två dagar förut hade han erhållit sin aflöning. — Sin plats hos Västlings hade Sigrid annars skött utmärkt. Hon hade uppburit och handhaft ganska mycket penningar och alltid redovisat ordentligt. Hon hade utmärkt sig för höflighet och raskhet. Synnerhet förvånande man sig i bokhandeln nu se'n man fått veta, det var en flicka, hur hon kunnat orka med de tunga dragkärrorna till båtarna och huru raskt hon expedierat äfven dessa ärenden. Af undertecknad tillfrågad, hvarför hon inte återvände till Östergrens, svarade Sigrid, att hon fruktade för det fru Ö., då S. bytte linne, skulle upptäcka hennes rätta kön. Till bokhandeln tordes hon ej återvända, då hon förstod, att man där börjat misstänka henne och kanske kunde anmäla henne för polisen. Hon har under tårar försäkrat, att hon ej ämnade sälja häftena, utan det hon trodde, hon skulle gå med dessa till samma familj, hon förut blifit sänd med sådana. Föröfrigt säger hon sig icke hafva tagit något i bokhandeln, utom en färglåda. I bokhandeln återigen påstods, att hon fått denna. —

Dagen efter det Sigrid slutat sin plats, träffade hon på ett kafé en 28 årig pojke, som sålde vykort. Sigrid inledde konversation med ynglingen och denna rådde

henne att uppköpa julkort och sälja, emedan man på sådant förtjänade så väldigt bussigt. Sigrid tilltalades av förslaget men, ansåg att hon först borde skaffa sig snyggare kläder. ”Farbror Erikssons” kostym var nu täml. illa medfaren och rocken väl tunn. Af sin nye bekantskap anvisades hon en bod på Kindstugg, där man köper kläder billigt. Här köpte hon en tjock, täml. snygg men begagnad kavaj för 2 kr., ett par tjocka präktiga benkläder för 3 kr., ett par snörkängor med höga skaft, men slitna sulor för 1kr. Hennes kamrat brukade bo på hotell Lion, Klara Norra gata om nätterna där borde också Oskar söka få bo. ~~Ja, de kunde gärna följas dit detsamma.~~ Ja, de kunde gärna följa dit med detsamma, så att Oskar fick byta kläder och tinga plats till natten. –

Sigrid uppköpte ett litet lager af vykort och började sin försäljning. En hel vecka var hon tillsammans med sin nyförvärvade vän, bodde på samma hotell och i samma rum som han, utan att denne en enda gång anade, att Oskar Andersson var en flicka. –

Dagen före julafton mötte Sigrid helt oförmodat, herr Vennergren, chef i Västl. Bokh. ab. Han kände igen f.d. Springpojken, tog honom med till bokhandeln, där han ånyo anställde förhör med honom. Det hade näml. förefallit dem ännu mer misstänksamt, att pojken sådär utan vidare förvann. Emellertid Sigrid erkände inte, erhöll ett par präktiga örfilar ock fick gå. –

Sigrid trufdes ej att bo på hotell. På ”Rum för resande”, där hon logerat några nätter, var det snuskigt och smutsigt och så blef det henne för dyrt. Hon hade hört någon tala om Frälsningsarméns härbägre, såg efter i en telefonkalender, hvar det var beläget. och begav sig d 29 dec. på aftonen dit. – Under samtal med gossen kommo slumsystrarne underfund med, att han narrades. De ansatte honom med frågor och märkte då, hur ”den ena osanningen födde den andra” och hur han slutligen alldeles trasslade in sig. Så kom han, troligen af glömska, att nämna Utackorderingsbyrån, märkte genast själf sin dumhet och rättade: ”allmänna barnhuset”: Men nu voro systrarna på det klara, ehuru de ändå inte kunde tänka sig, att Oskar var den af Byrån efterlysta flickan. Öfver söndagen höllo de honom innestängd, då de ej hade tillfälle att föra honom till Byrån förrän på måndagen. Under vägen

till barnhemmet gjorde Sigrid ett rymningsförsök, men infångades ånyo av systrarna. För att få in henne genom barnhemmets port måste en förbigående herres hjälp anlitas. –

Sigrid har förklarat orsaken till, att hon så ogärna ville låta sin återföras till hemmet vara, den att hon skämdes mycket och var rädd för stryk.

Under den tid Sigrid Andersson vistades här på barnhemmet, har hon uppfört sig utmärkt. Hon är i grund och botten en snäll och känslig flicka, men hon är inbunden och mycket svår att komma underfund med. Hon försjunker ofta i tankar och förefaller då, som grubblande hon intensivt öfver något. Hon är mycket mottaglig för vänlighet och gråter lätt. Här på hemmet har hon visat mycket ömhet och vänlighet mot småbarnen och det roar henne mycket att leka med dem. Hon är, som förut nämnt, villig och duktig att arbeta. Narras gör hon ej, då hon ej anser det nödvändigt, men kan då göra detta på ett övertygande sätt. – För Sigrid Andersson är nog lyckligast så länge hon har full sysselsättning och lifligt omkring sig. Husliga sysslor synes intressera henne mest. Skall ett hem på landet åter anskaffas, bör det vara ett .sådant, där hon kan få lära sådana, exempelvis en stor bondgård eller möjligt en prästgård. I ett sådant hem med intelligenta, förfinade fosterföräldrar, kan kanske Sigrid Andersson fostras och räddas till en god och nyttig samhällsmedlem och därmed vore ju mycket vunnet.

Stockholm 16/1 07 Elin Bonnevier